

Poštnina plačana v gotovini.

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 24. junija 1934.

ŠTEV. 26

Mala antanta

Dvanajst let je od tega, kar je prišla v javnost vest, da se je med Jugoslavijo, Češkoslovaško in Romunijo sklenila zveza z namenom, da skupno presoja politične zadeve z vidika malih držav in da se osvobodijo podrejenosti velesil. Vest o sklenjeni zvezi je vzbudila zasmeh ostalih evropskih držav, češ kaj bodo pritlikavci snovali zvezo, ki bo kljub vsemu ostala majhna in brezpomembna. Podpisan pakt, krpa papirja, ki se tekom časa zgubi in se na njo pozabi! . . . Tudi pri nas samih je bilo o življenski sili zveze dovolj dvomov iz kaj jasnih vzrokov: nenečnost glede ozemlja, narodnosti in gospodarstva. Ti časi so hvala Bogu za nami, za nami pa je tudi deset letno dalo Male antante, ki je veljalo pripravam za vstop kot odločujoč faktor v prizorišče mednarodne politike.

Ko so v zadnjih letih prišle na dnevni red važne stvari največjega mednarodnega pomena, je na splošno presenečenje domačega in mednarodnega sveta naenkrat stala Mala antanta tu z enotno voljo in čvrsto odločena, da se tudi njej da besedo in da se jo v polni meri upošteva. Tako so postali sestanki Male antante predmet evropske pozornosti, saj nihče se ne bi drznil zaničevati in prezirati zbor mož, ki predstavlja 60 milijonov ljudi v osrčju Evrope.

Še pred nedavnim nas je oklepal obroč italjanskih zaveznikov, z edinim ciljem, da zamori vsak razvoj naše države in nas prisili na kolena. Takoj za tem je snoval Mussolini pakt štirih velesil, torej pogodbo, ki bi bila združila velesile ter prepustila male država svojim usodam. In baš v teh težkih trenutkih je Mala antanta stopila z podvojeno silo na dan, kar čez noč se je spremenila v disciplinirano skupino držav, ki hočejo do zadnjega braniti svojo svobodo. Posledica tega pa je bil tudi veliki politični prevrat na Balkanu. Prišlo je do zbližanja z Bolgarijo, kar se je pred leti zdelo še nemogoče,

sklenil se je balkanski pakt, nastali pa so tudi prvi stiki z Rusijo. Ti uspehi so vzklikali iz samozvesti, iz lastnega dela in truda, zaupanja v svojo moč, brez vmešavanja kakšnih tretjih prijateljev.

Spočetka so trdili, da je Mala antanta le senca neke velesile. Danes tega ne trdi nihče več. Govoriti smemo o svoji lastni politiki. Ista samostojnost je našla odmev tudi v našem gospodarstvu in tudi Nemčija, kateri smo veljali za državo brez bodočnosti, ki naj samo kupuje in nič prodaja, je sklenila z nami trgovinsko pogodbo.

Mala antanta je sprožila veliko novih pokretov po Evropi.

Povzročila je ustanovitev rimskega pakta (Italija, Avstrija, Madžarska), ki naj bi bil protiutež Mali antanti. Francoska politika se je zopet z vso iskrenostjo obrnila do svojih prejšnjih zaveznikov, dala je pobudo za veliko zbiranje okrog francosko-ruskega načrta in tudi zadnji sestanek med Hitlerjem in Mussolinijem je povod intenzivnega delovanja Male antante. Srečni in varni pod okriljem Male antante, ki nam je prinesla že velike koristi in nam bo dala novih v bodočnosti, lahko mirno zremo v prihodnost, ko se bomo prerivali skozi gibanja, ki usodno valovijo po Evropi.

strah Nemčije in Italije pred osamjenostjo na kontinentu.

Poljski zunanji minister Pieracki je postal žrtev atentata. Neznane je nanj streljal iz neposredne bližine in ga ranil do smrti. Zločinc je uspelo, da je pobegnil in ves trud oblasti, da bi ga izsledili, je ostal brezuspešen. Vlada je razpisala 100.000 zlotov za tistega, ki izsledi atentatorja. Atentat, ki se je izvršil baš ob prihodu nemškega ministra Göbbelsa v Varšavo, ima politično ozadje. Politika je aretirala na stotine ljudi. Po ulicah Varšave so se vršile velike demonstracije.

Nemčija se pogreza v vedno večje težave in Hitler ni izpolnil želje, ki so jih nanj stavili milijoni in milijoni. Vsi znaki kažejo, da Hitlerjeva zvezda vse bolj temni. Narodnosocialistična vlada mora pripoznati, da nima denarja, da za svojo marko nima skoroda nobenega zlatega kritja. Nemčija nima več kredita v inozemstvu ter ji manjka izdelkov, da bi jih prodajala. Živeža pa potrebuje, a odkod naj vzame denar? Zato je prav verjetno, da se bodo razmere temeljito spremenile in bodo vlado vzele v roke vojaške oblasti. Da je pa militarizem škodljiv za dobre in odkritosrčne odnose s sosedi pa ni treba povdarjati. Kdo bi se torej čudil če je francoski parlament izglasoval zopet velike vsote za oboroževanje. Francoski politiki so bili vedno dalekovidni.

Nemški minister dr. Göbbels se je pred dnevi mudil v Varšavi. Povsod je bil svečano sprejet od oblasti, medtem ko narod ni nič kaj navdušeno pozdravljaj zastopnika sosedov. Seveda se je to zvedlo tudi v inozemstvu in da se popravijo te slabe vesti, je po dolgem prigovarjanju sprejel nem. ministra maršal Pilsudski. Sestanek je trajal le nekaj minut. Seveda je to vzbudilo v političnih krogih veliko senzacijo.

Nemške bombe pokajo še naprej v Avstriji in skoro ne mine dan, da ne bi prišlo na javnih napravah do detonacij. Tračnice, mostovi, električni vodi, telefonske napeljave, razna javna poslopja se rušijo, kljub največji pazljivosti varnostnih organov. V bližini Celovca so odkrili v neki šoli celo skladišče orožja in razstreliva. Med predstavo v nekem dunajskem gledališču je eksplodiralo nekaj plinskih bomb. Človeških žrtev ni bilo.

Akcija za popolno gimnazijo v Soboti

se začnjenja že ta teden. Izvajala se bo na sledeči način:

Družinskemu poglavarju (očetu) vsake družine v Prekmurju bodo prireditelji akcije (akademiki, učitelji in dijaštvo) predložili tri pole z napisom: „Za popolno gimnazijo v Soboti“ v podpis. Iz teh pol damo vezati tri knjige. Eno teh knjig izroči posebna deputacija Njeg. Vel. kralju, eno ministrstvu prosvete, eno obdrži KPA za svoj arhiv.

S svojim podpisom vsakdo izjavlja, da se strinja z željo vsega prekmurskega ljudstva po popolni gimnaziji v Soboti; s tem pa ne prevzame nihče nikake, niti materialne, niti kakršnekoli druge obveznosti.

Z vzpostavitvijo popolne soboške gimnazije niso v zvezi nikaki novi davki!

Popolna gimnazija v Soboti je v interesu vsega prekmurskega prebivalstva, zlasti pa revnih slojev, zato ne sme biti nobene družine v Prekmurju, ki se akciji s svojim podpisom ne bi pridružila. Ker kdor ne dela za interese ljudstva, je proti ljudstvu.

Dijaštvo pozivamo, da stopi v stik z učiteljstvom, ki organizira akcijo po vaseh, da se z njim o izvedbi akcije natančneje pogovori.

Učiteljstvo prosimo, da stopi v stik z učiteljstvom, ki organizira akcijo po vaseh, da se z njim o izvedbi akcije natančneje pregovori.

Učiteljstvo prosimo, da stopi v stik z dijaštvom in da pobiranje podpisov organizira tako, da se bo vršilo istočasno v krajih s šolo, kakor v bližnjih vaseh, kjer ni šole. To naj doseže tako, da pri akciji zaposli vse gimnazijce v okolici, vse svoje znanke, ki so pripravljeni sodelovati in — sebe.

Vsako oviro ali vsak zastoj pri pobiranju podpisov je nemudoma javiti akcijskemu odseku v roke Tivadarja J. pri advokatu dr. Škerlaku, Soboti. Iz krajev, ki nimajo vsakodnevne pošte, naj se v slučaju kake resne ovire pošlje sporočilo po kolesarju na račun akcijskega odseka.

Vse, ki so jim interesi prekmurskega ljudstva pri srcu, prosimo, da pri pobiranju podpisov sodelujejo.

POLITIKA

Hitler in Mussolini sta se prejšnji teden sestala v Stra in nadeljevala svoje razgovore v Benetkah. Posvetovala sta se predvsem o razorožitveni konferenci. Ob tej priliki je Hitler izjavil, da je Nemčija pripravljena, da se zopet vrne v Ženevo, se-

veda če se ji prizna pravica do enake oborožitve, kakor jo imajo druge države. Tudi glede Avstrije sta oba državnika sklenila sporazum, da namreč more Avstrija ostati neodvisna. To so zunanji uspehi zadnjega sestanka, čigar pravi vzrok pa je bil —

Dne 1. julija

GASILSKA PLESNA VESELICA

pri KUMIN FRANCU
MARKIŠEVCIH

Turški ministrski predsednik Kemal paša, katerega je obiskal perzijski šah, bo v kratkem posetil Moskvo. Na povratku domov se bo ustavil tudi v Beogradu.

Rusija bo zopet vstopila v Društvo narodov in se vrše že tozadevna pogajanja.

Evropske države so se odločile, da ne bodo plačali Ameriki svojih vojnih dolgov. Poleg Anglije, Francije, Italije je tudi naša država dolžnica Ameriki.

Važna politična konferenca se bo še letos vršila med Japonsko in Ameriko. Konferenci, ki se bo vršila na Havajskih otokih, bo prisostvoval tudi predsednik Zedinjenih držav Roosevelt.

Nov nenapadalni pakt, ki bi ga imele skleniti Rusija, Nemčija, Poljska in Češkoslovaška bo baje predložen konferenci Male antante v Burešti. Ta novi pakt bi jamčil samo mir med državami, ki bi se mu pridružile. Načrt je nastal baje na pobudo Namčije.

Italjani zopet pošiljajo orožje v Avstrijo in Madžarsko. Strogo zastraženi vagoni vsebujejo municijo, dele strojnih pušk in letal. In teh se je vozilo v zadnjem času na Madžarsko že mnogo. Poleg oboroževanja pa italijanski oficirji pregledujejo, v družbi z avstrijskimi častniki avstrijsko-jugoslovansko mejo. Italija pač hoče napraviti iz Avstrije svojo obrambno ozemlje za primer, da bi prišlo do kakšnega oboroženega konflikta.

Nova bolgarska vlada je razpustila vse stranke. Če bi se vzdrževale stranke na tajen način, je predvidena tudi smrtna kazen za odgovorne voditelje. Stroge odredbe so bile izdane tudi glede izhajanja časopisov. — Vlada je sklenila z Avstrijo trgovinsko pogodbo, po kateri bo dala tobak v zameno za avstr. industrijske proizvode.

Lepi časi se obetajo v Avstriji, saj je sam podkancelar knez Starhenberg pozval na shodu svoje pristaše s sledečimi besedami: „Sežite po samopomoči! Nastopil je čas, ko naj pridejo bikovke do svoje pravice. Sežite po njih prav pošteno! Saj sedim jaz v vladi zato, da bom poskrbel, da se vam ne bo nič zgodilo!“ Kdo se bo še čudil, če pride v Avstriji do grozečih pokoljev?

Zedinjene države so dovolile neomejen uvoz vina in piva za meseca julij in avgust.

Senat zopet zaseda. Prvi seji je prisostvovala vsa vlada. Na prvem zasedanju so se reševale tekoče zadeve. Na prihodnji seji bo razprava o spremembah v zakonu o državljanstvu.

Žigisanje sodov v M. Soboti.

Srezko načelstvo nas obvešča v svoji okrožnici štev. 2521/3 da se vrši žigisanje sodov (cementiranje) v Murski Soboti sledeče dneve:

meseca julija dne 12. in 13.
„ avgusta „ 12. in 13.
„ septembra „ 12. in 13.

Še o zadnjih shodih Jug. narodne stranke.

Šalovci: Dodatno k našemu poročilu o izidu shoda Jugoslovanske narodne stranke, naj služi javnosti v znanje tudi to, da je rekel na shodu g. Šafran „Nekatere osebe so po Prekmurju pokradle imanje, te imanje njim je treba oduzeti in razprodati, za ta denar se naj popravijo ceste in otvori proga na Madžarsko“. Interesantno bi bilo doznati kdo so tiste osebe, ki si jih g. Šafran predstavlja kot tatove, radi česar pozivamo govornika, da jih po imenu imenuje tako da si jih od bližje ogledamo in jih eventualno pred javnostjo razkrinkamo. Vendar pripomnimo, da besede „Imanje oduzeti in razprodati, nekam čudno zvene in kažejo na komunistično tendenco. Mi smo že okusili sladkost komunizma in mislimo, da ni pri nas človeka, ki bi si želel povratek nekdanjih časov zlasti ne gotovih oseb na površje.

Še nekaj o zadnjih shodih J. N. S. v Prekmurju: Objektivno povemo, da so bili v nekaterih krajih od radovednežev precej obiskani. V času neznosne krize, je tudi prekmurški narod nekoliko dostopen demagoškimi in sladkim govorom zlasti če so podani v mehke in prilizovalnem tonu. Toda če bi zborovalci dobro poznali osebne lastnosti govornikov, bi jih niti od daleč ne pogledali temveč pokazali pot od koder so prišli.

Dovolimo si prav na kratko povedati sledeče: G. narodni poslanec Metikoš je bil izvoljen za poslanca v srezu glinskem v katerem ni do danes niti poskusil napovedati zborovanje kaj še ustanavljati svojo stranko, čeravno zboruje po Sloveniji in se predstavlja kot bodoči rešitelj vsega zla.

G. Perka Dragotin je bil izvoljen za narodnega poslanca v preloškem srezu. Tudi on zboruje sedaj širom Slovenije in v tem svojstvu je bil zadnjič tudi v Prekmurju. Mi ga vprašamo zakaj ne zboruje v svojem srezu? Zakaj ni bil v svojem srezu že 1 in pol leta? Čemu sabotira svoje volilce? Naj bi tudi njim povedal nekaj o zlatih časih, ki jih bode prinesla neka J. N. S.

Priporočamo vsem onim maloštevilnim zborovalcem, ki so nekako simpatično odobraval demagoška izvajanja govornikov, da se v preloškem srezu, ki ni daleč od nas, osebno prepričajo o delovanju g. Perka in o uspehih, ki jih je dosegel za svoj srez kot narodni poslanec.

Nasprotno smelo trdimo, da naša stranka intenzivno deluje. Uspehi njenega delovanja so jasni in sijajni. Kdor čita naš list, se bode prav zagotovo spominjal na številna kulturna in gospodarska predavanja, ki jih je stranka širom sreza v tem letu priredila. Vse to je povzročilo mnogo truda in deloma tudi denarnih izdatkov, ki so prišla v breme narodnega poslanca g. Benka. Očitane stranki, da ne deluje in da ni ničesar dosegla, je podla laž in izhaja od hudobnih ljudi. G. poslanec Benko ne beži pred ljudstvom, temveč samozvestno vrši svoje poslanske dolžnosti, kar dokazujejo pri njemu dnevni številni obiski od strani volilcev in njegovi potom intervencij doseženi uspehi, tako za poedinca kakor za splošni blagor. So sicer še nekatere pereče zadeve, ki niso še rešene, tudi na tem se deluje, da se v doglednem času, v okviru možnosti in obstoječih zakonov, ugodno rešijo.

Sokolska slavnost v Brezovcih.

Mnogo smo pričakovali v Brezovcih, saj je znano, da je tamošnja sok. četa ena izmed najagilnejših. A tega, kar smo v nedeljo videli, se res nismo nadejali. Trobojnice na hišah, slavnostno okrašeno telovadišče, množica naroda, vmes kmečki fantje v rdečih srajcah, mladina iz bližnje in daljne okolice, to je bila slika živemu vrvenju na vaški cesti. Po prihodu sokolov iz M. Sobote, med katerimi smo opazili tudi komandanta mesta g. kapet, Lazareviča, se je skozi vas vila mogočna povorka, ki je napolnila prostrano telovadišče. Br. Velnar je govoril. Prepričevalne so bile njegove besede, v njih je bila iskrenost in ljubezen do domovine in kralja, in poziv onim, ki stegujejo svoje roke po naših ravninah, da vidijo in poslušajo narod, armado četašev, ki se je strnila pod sokolskim praporom. Viharno pritrdjevanje je šele ponehalo ob prvih akordih naše himne. Kmalu za tem je dal načelnik br. Furek znak za pričetek telovadbe. Okrog 50 dečkov in deklic je priteklo na telovadišče, kjer so z vso ljubkostjo izvajali proste vaje ob zvokih godbe. Za njimi je z vso strumnostjo prikorakalo 16 dečkov iz Strukovec. Vaje, ki so jih izvajali pod vodstvom br. Bako, so žele občudovanje in priznanje. Prav isto velja tudi za pečarovsko deco, ki jo je vodil br. Berden. Najlepša točka pa je bil nastop domače dece, ki so izvajali telovadno skladbo „Naprej.“ Poleg dovršenosti izvedbe je bilo toliko prisrčnosti v gibih, da ti je nehote postalo tesno pri srcu. Bila je

točka, ki bi delala vso čast na mestnih akademijah! Prav dobra je bila tudi izvedba m. in ž. naraščaja iz Sobote pod vodstvom s. Peček, ter nastop članov in članic, katere je vodil okrožni načelnik br. Bračko. Še eno presenečenje nas je čakalo! Mačkovska deca! Vaditeljci mačkovske dece h krasnemu uspehu čestitamo!

Orodna telovadba in tek z zaprekami, ki je vzbudil mnogo smeha, je zaključil res krasno uspehi nastop, čigar največja zasluga je pač neumornega br. Fureka. Brezovski edinci in br. načelniku k uspehu čestitamo in naj jim bo nedeljski nastop ponosen in časten mejnik na potu k novim zmagam in uspehom.

Sreska kmetijska razstava v M. Soboti

združena z vrtnarsko šolsko razstavo za srez M. Sobota bo 13., 14. in 15. oktobra t. l. v Sok. domu v M. Soboti.

Razstava mora pokazati verno sliko celokupnega kmetijstva tuk. sreza.

Delila se bo v sledeče oddelke:

1.) poljedelstvo in travništvo, 2) sadjarstvo, vinogradništvo in čebelarstvo, 3) šolsko vrtnarstvo, 4) gozdarstvo.

Razstavili bomo vse vrste pšenice, kuruze, rži, ječmena, ovsa, ajde, in po 1-2 kg zrnja ter stebila s klasjem, potem trgovske in industrijske rastline, kakor mak, konoplja, lan, (seme, snopi, predivo), soja, oljnata repica, solnčnica. Od sočivja fižol, grah, bob i. t. d. po 1-2 kg semena in po možnosti 1-3 rastline. Od krmskih rastlin pa peso (burgundija), repo, tikve, melone, krompir, nadalje detelja, lucerna grahorka i. t. d.

NAŠA KRAJINA

Murska Sobota:

— **Razstava v gimnaziji.** Preteklo nedeljo, je župan g. Hartner, ob navzočnosti predstavnikov oblasti in mnogo drugega občinstva, otvoril razstavo, risarskih izdelkov in ž. ročnega dela, na tukajšnji real. gimnaziji. Po govoru g. Hartnerja, v katerem je izrazil prepričanje, da bodo prihodnji petošolci zopet prvi maturanti na našem zavodu, se je vršil ogled razstave, ki je bila nameščena v prvem nadstropju in deloma tudi v telovadnici. Pri risarskih izdelkih je prevladovala ornamentika. Nazoren razvoj od enostavnih likov in do lastne kompozicije v najvišjem razredu je izredno zanimiv. Ob lepih in dovršenih izdelkih, ki delajo vso čast g. prof. Jugoviču pa si ne moremo ubraniti dvoje vprašanj: ali delajo učenci vse to sami in če, kako je mogoče izvršiti tako obsežna dela med skopo odmerjenimi učnimi urami? Isto bi veljalo tudi za ženska ročna dela, ki so bili razstavljena v sosednji sobi. Pripomniti pa moramo, da je delala razstava čast učnemu zavodu ter njenim prirediteljem gđ. Švarcovi in g. prof. Jugoviču. K uspehu, ki nam je bil nov dokaz o veliki življenjski sili našega najvišjega

učnega zavoda, vso priznanje in čestitke!

— **Družabni sestanek** priredijo aktivni in rez. oficirji tukajšnjega garnizona, v soboto, dne 22. t. m. zvečer na vrtu restevracije Faflik. Sodeluje vojaška godba iz Varaždina. Prepričani smo, da bo tuk. občinstvo v polnem številu posetilo prireditve naših častnikov.

— **Vrtna veselica naših gasilcev** na vrtu g: Baca je preteklo nedeljo v polni meri uspela. Med številnim občinstvom smo opazili najvidnejše osebnosti našega kraja z g. poslancem Benkom nu čelu. Za dobro razpoloženje je skrbela naša mestna godba, ki je šele po kratkem času obstoja, dosegla zavidljivo višino in izpolnila vsa upanja, ki so jih stavili na njo. Naši gasilci so gotovo zadovoljni z materielnim in moralnim uspehom prireditve.

— **Vidovdanska svečana akademija.** Državne narodne šole v Murski Soboti bo pokazala, dne 24. junija ob pol 11. uri (dop.) v Sokolskem domu, da je mladina kljub tesnim in nezdravim prostorom, v dobrih rokah. Program te akademije je prav lep, bogat in okusno zbran. Učiteljski zbor vlijudno vabi na to proslavo vse

urade, javne in zasebne uradnike ter meščane. Vstopnine ni.

— **Ciril-Metodova podružnica** se je ustanovila na podbudo ravnatelja realne gimnazije g. dr. Strmška tudi pri nas. Te dni je bil ustanovni občinski zbor v prostorih hotela Krone. Odbor sestavljajo: predsednik ravnatelj g. dr. Strmšek, tajnik profesor g. Justin, blagajničarka profesorica gđ. Tejkalova; odborniki: ga. Pertotova, upravitelj g. Gabrijelčič in upravitelj pošte g. Vutkovič; preglednika računov: sreski načelnik g. Lipovšek in geometer g. Pertot.

— **Osebnost vest.** Za rez. art. podpornika je napredoval g. Barbarič Nikolaj, davčni pripravnik pri tuk. dav. upravi. Čestitamo!

— **Razstava ročnih del in izdelkov otroškega vrtca.** V nedeljo, dne 24. t. m. ob 10 uri, pred svečano akademijo, bo slovesna otvoritev razstave ročnih del in izdelkov otroškega vrtca, po sreskem šol. nadzorniku g. Velnar J. Razstava, ki bo odprta samo dva dni, je nameščena v obeh prostorih otroškega vrtca.

— **Nižji tečajni izpit** na tukajšnjem zavodu so položili: Bencik Gizela, Berdon Bela, Car Jolanka, Debelak Viljem, Gjerkeš Jožef, Hojer Ivan, Kodila Marija, Kolarič Ignac, Krančič Ludvik, Laci Jožef, Obilčnik Franc, Perkič Ludvik, Perkič Vladimir, Preiss Nikolaj, Ratkaj Teodor, Skuk Darinka, Sočič Gizela, Šerbec Branko, Šoštarac Janez, Špur Janko, Varga Koloman. Od polaganja izpita so bili oproščeni: Antauer Nikolaj, Bagar Mirko, Bertalanč Janez, Čeh Branko, Čisar Aleksander, Gomboš Janez, Hartner Geza, Heklič Edita, Jakob Mihael, Kerčmar Avgust, Koder Ljuba, Lipovšek Boris, Mesarič Stefan, Rojnik Ivan, Šiftar Ivan, Turha Stefan.

— **Šoferske izkaznice.** Po naredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih za Dravsko banovino z dne 30. V. 1933 čl. 112 se morajo vse šoferske izkaznice zamenjati z novimi do 30. VI. 1934. Opozarjajo se vsi oni, ki posedujejo šoferske izkaznice, da jih do navedenega dne obnovijo pri sreskem načelnstvu, ker bi sicer pozneje morali še enkrat delati izpit.

Čišina:

— **Življenje na Tišini.** Marsikdo si predstavlja Tišino za tišino, ki je enaka Mrtvem morju. Pa ni tako na naši Tišini. Dasi je res tiha, je vendar v njej vse polno življenja. Ne drži torej: „Tišina spi!“ To spanje tišinsko, ki ni na bobnu, ne na eksekutorjevem in ne na klicarjevem, naj se torej malo razboba.

Od velike noči sem so uprizorili tišinski gasilci dve igri: „Dediščina nehvaležnega sina“ in „Ženin Miha,“ tropovski gasilci pa „Kakšen gospod, tak sluga“ in „Kmet Herod.“ Oboji so igrali primerno dobro, kar svedoči, da so se zelo potrudili igralci kakor tudi njih učitelji. V kratkem bodo uprizorili tišinski gasilci „Cvetino Borogrsko,“ tropovski pa pripravljajo „Užitkarji.“ V tem času so priredili tudi dve veselici. V moralnem oziru gre prirediteljem vsa čast. Vse prireditve so bile zelo dobro obiskane, toda med mnogimi smo baš pogrešali Sobočane, ki na njihove prireditve Tišičani zelo radi prihajajo.

10. junija so se vršile župne vaje gasilcev iz: Gradišča, Petanjcev, Tišine in Tropovcev. Čete so nastopile s prožnimi in okretnimi vajami, posebno je hvalevredna vojaška disciplina gasilskih čet.

Tudi naša strelska družina ne spi. V nedeljo je imela strelske vaje na soboškem strelišču. Sokolsko dečo, odd. Sokolskega društva v M. Soboti pa vidimo telovaditi po nedeljah popoldne na tišinskem šolskem dvorišču. Pomladok Jadranske Straže bo uprizoril na Petrovo igro: „Povodni mož“ z deklamacijami in petjem.

Upajmo, da se bo ustanovila še Sokolska četa. Takrat pa bo na Tišini res vse živo.

— **Uspehi našega rojaka v tujini.** Naš rojak, dr. Vukan Franc, doma iz Tišine, operater na znani komitatski bolnici v Szombathelyu, je povabljen za operaterja-primarija v veliko bolnico v Kőszegu. Veseli nas vest, da

je dobil to važno in priznano mesto naš rojak — Slovenec — v inozemstvu tokrat, ko se tisoči in tisoči borijo tudi za najslabša mesta. Da ga bomo vsi spoznali in razumeli to častno napredovanje našega človeka na Ogrskem, moramo povedati, da je bil gospod dr. Vukan že takoj v začetku svojega zdravnikovanja prvi asistent vseučiliškega profesorja dr. Orsosa v Debrecenu. Dr. Vukana poznajo in cenijo njegovi kolegi daleč naokrog. Slavo si je stekel s svojimi številnimi strokovnimi — povsem samostojnimi in originalnimi — razpravami, ki so jih objavili zdravniški listi v raznih državah. Poznan je tudi po svojih predavanjih, ki jih je imel na kirurških kongresih itd. Mladi učenjak, star komaj 33 let, obeta nam in mnogim brezupnim bolnikom še velika presenečenja. Iskreno Vam čestitamo, gospod dr. Vukan! Vemo, da nad vse ljubite svojo mater in rodni kraj. In nadalje naj Vam bo mila pesem, ki so jo Vam peli ob zibelki in ki se Vaše srce tako rado ogreje ob njej!

— **Sv. Jurij.** Pretekli teden smo dobili novega g. kaplana v osebi Varga Jožefa. G. kaplanu želimo, da bi se kar najbolje počutil med nami!

— **Nuskova.** V nedeljo, dne 10. junija se je tudi v naši vasi vršil z velikimi plakati napovedani zbor Jugoslovanske stranke. Udeležba od strani volilcev je bilo kaj pičila in še oni, ki so prišli, so prišli edino iz radovednosti kakšne obljube bodo gospodje trosili med narod. Volilci so tem gospodom jasno dokazali, da ne žele, da bi se vrnili prejšnji časi strankarskih bojev. Zadostuje jim ena stranka, ta pa naj bode krepka zaščitnica kmetskih interesov. Ta stranka je Jugoslovanska nacionalna stranka in vsak se lahko vpiše v to stranko in priglasi svoj vstop pri predsedniku g. Mekišu, gostilničarju v Nuskovi.

— **Rogaševci.** Te dni nas je zapustil od vseh priljubljeni podpreglednik fin. kontrole g. Bučar Rupert

in odšel na novo službeno mesto v Veliki Dolenci. G. Bučarju, ki si je tekom 9letnega službovanja v naši sredi, vkljub naporni in odgovorni službi znal pridobiti priljubljenost, iskreno želimo, da bi se kar najbolje počutil na novem službenem mestu. Njegova premostitev bode občutno zadela tamburaški zbor in upravni odbor občinske organizacije Jugoslovanske nacionalne stranke. — V nedeljo, dne 24. junija ob 15. uri priredi naše Sokolsko društvo svoj letni telovadni nastop na travniku v bližini gostilne Faflik. Skrajno nizka vstopnina bode vsakemu omogočila, da se na lastne oči prepriča, da društvo tiho in neumorno deluje. Dolžnost nacionalno zavednega občinstva je, da polnoštevilno poseti nastop društva in da širši javnosti dokaže, da tu ob meji živi nacionalno krepak in zdrav narod. Na svidenje v nedeljo!

— **Iz časopisnih vesti** se doznavajo, da je Glavni odbor J. N. S. v Beogradu sklenil, da se morajo iz stranke izključiti vsi oni bojovníki, ki so se v zadnjem času udeleževali pri bojevniskem pokretu.

— **Cankova.** Sokolska četa v Cankovi, vprizori dne 29. junija 1934 ob 15 uri na dvorišču državne narodne šole igro „Naš Vidov dan,“ telovadni nastop sokolske dece in drugo. Vsi prijatelji vljudno vabljeni. Prostovoljni prispevki se hvaležno sprejmejo.

GASILSTVO:

G. narodni poslanec Cerer, Benko in še 60 drugih tovarišev so vložili na Ministrstvo za telesno vzgojo nujno interpelacijo, da se v smislu § 77 Zakona o gasilstvu izda čimprej uredba, po kateri bodo zavarovalne družbe zoper požar, od zavarovalnih premij plačale 6% v gasilski sklad. Iz tega sklada se bo gasilskim četam dala določena denarna podpora, kar bo v veliko korist gasilstva.

Glasom dopisa Gasilske zajednice v Ljubljani šte. 1623 je določena cena za maske zoper strupene pline in dim 100 do 120 Din za eno masko.

Jan M.

Trplanovina.

(Nadaljevanje.)

Še ena bridka postaja jo je čakala na tej težki poti. Že kraj vasi so srečali župnika, ki je prihajal preko njiv na cesto. Liza bi najraje zbežala in oba pustila sredi ceste. Korak ji je zastal in Tone se je z vso težo nagnil na njo, da se je opotekala in silila v jarek kraj ceste. Ko je prišel župnik do trojice je za trenutek obstal. Njegove oči so iskale obraz pod povezenim klobukom, ki se je nagibal z glavo na prsa, ter ni slišal „Hvaljen Jezus“ skoro šepetajoče Lize. Obrvi so se mu stisnile in silile v oči. V rdečkastem obrazu so se zarisale ostre poteze. Potisnil je palico za hrbet in se naslonil na njo.

„Težko pot imate!“ Rezko so zveneče besede in z vso silo butnile ob Lizo, da se je zravnila in plašno pogledala župnika.

„Težka je...“ Bridkost je bila v njenem glasu, da je župnik nehote prisluhnul.

„Ne poznám ga. Iz naše fare ni.“ „Moj brat je!“

„In ona?“

„Njegova žena.“

„Mhm. Torej se je le vrnil iz Nemčije!“

Zopet je silil s pogledom v Toneta, premeril njegovo sključeno ženo in ošinil Lizo. Preplašeno se ga je izognila in silila naprej. Ko je šla trojica mimo župnika jo je še enkrat oplazilo.

„Tako, tako... torej se je le vrnil, samo nekoliko slaboten...“

Počasi in skoro v zlogih so padale besede, stehane in izmerjene za grešnika, ki prosi pokore in odpustitve. In Lizi je bilo kot bi se ji zgodila velika krivica, ki jo je tem težje občutila, ker je padla tako nenadoma na njo.

Vso pot so molčali. Tišina in padajoči mrak, ki se je neslišno plazil od hriba in zavijal polja v lahno tenčico, je z nežnimi prsti segel v Lizo, ji drobil dogodke ter jih polagal pred njenimi misli...

Brez denarja je prišel z ženo. Dvoje ust bo več pri mizi. Ali bodo moje roke zmogle. Na njih se ni zanašati: Tone je bolan... Ona? Kdor ni z zemljo rastlel, naj ne sili v njo!

Saj komaj hodi. Nekaj denarja je pri hiši. Ne tega ne sme načeti. Le, če bo največja sila. Zimo bodo že še kako prebili, saj njiva ne kaže slabo, iz vrta se bo dalo tudi nekaj iztisniti. No, pri sosedih tudi: plačilo za delo! Mogoče bodo še kaj več nasuli, če bodo vidli brata bolnega posedati pred hišo... Seveda bodo, saj so dobrega srca. Bokač je še dolžan za delo. Nekaj krompirja je obljubil. Mujs še za žetev. Ivančec tudi!... Nekaj se bo že nabralo...

V njene misli se je zasekal večerni ave, ki je trepetal nad polji, proseč in otožno. Takrat so bili že pri križu pod hribom. Liza je spustila Toneta, še ženi je namignila in posadila sta ga kraj ceste na travo, tako da se naslanjal s hrbtom na deblo stare bukve. Molčal je še vedno, le v njegovih očeh so izginjale sence. Liza se je zazrla proti vasi. Zvon je pel in prosil. Molitev ji je vstajala sama, se zapletla med skrbi, ko je moledovala: ...daj nam danes naš vsakdanji kruh... Nehote so ji vstajala imena: Bokač, Mujs, Ivančec! In skrb sama ji je postala greh. Besede so oskrunjale in onečale molitev. V

odpuščanje pa ji je bilo dvoje življenj, ki jih je čutila ob sebi. Ubogo in nevbogljeno sta se obešali na njene roke... Moj Bog, da bi bila močna radi Trplanovine na hribu, ki je ostala sama, radi onih treh, ki že spijo v Ameriki, Mote Gabriele, v Sibiriji, radi očeta, ki je tako dolgo čakal na pragu in še radi sebe, ki ji je Tone edini... Oče naš, ki si v nebesih...

Dolgo je že odkar je zvon utihnil, mrak se je zgostil nad polji, tri sključene postave pa so lazile v hrib po ilovnatih poti, vse višje in višje, proti siromašni bajti, ki se je v vstajajoči mesečini belila kot do smrti izmučen obraz. Bežno je še pogledala v dolino, ko se je v motnih steklah zasvetila luč... Liza je za oba pripravila ležišče v sobi. Sama pa se je splazila v kuhinjo, se vlegla na staro škrinjo kraj ognjišča in čakala, da bi se ji zaklopile vekle. Preprežen z tisočnimi misli je čas polzel ob njenih priprtih očeh neslišno in trpeč, dokler se ni zvalil v brezno pozabljeno...

(Nadaljevanje.)

Razglas.

Ker so že vsi kuponi obveznic 2½% drž. rente za vojno škodo v izplačilo dospeli, se bodejo obveznice zamenjale za nove, ki pa ne bodo nosile istih števil in serij katere imajo sedaj. V ta namen je izšel v službenih novinah št. 130 od 9. jun. 1934 pravilnik, ki določa sledeče:

Zamenjava se prične 14. junija 1934 ter konča 31. julija 1939; zamenjavo vrši ministrstvo financ, odeljenje državnih dolgov in kredita v Beogradu; posreduje pa tudi davčna uprava, ki prevzame od strank obveznice, ki so popolnoma nepoškodovane, niso falsificirane, pri katerih se dobro pozna številka in serija, ki imajo talon in katere niso bile še niti izžrebane, niti amortizirane, ter ji odpošlje odeljenju drž. dolgov in kredita. Vse druge obveznice morajo stranke poslati direktno navedenemu odeljenju. Kakor hitro dobi davčna uprava za stare obveznice nove jih razdeli strankam.

Vsaka stranka mora predložiti davčni upravi obveznice s seznamom v katerem so navedene predložene obveznice v aritmetičnem redu po serijah in številkah, njih skupna, nominalna vrednost ter točen naslov predlagatelja. Če kdo predloži obveznice za več strank, mora navesti nominalno vrednost za vsako stranko posebej, ker se bode več starih obveznic zamenjalo za nove z višjo nominalno vrednostjo.

Dosedanje obveznice izgubijo s 1. avgustom t. l. veljavo, ter ne pridejo v poštev pri žrebanju, obresti se ne izplačujejo na borzah ne notirajo ter se ne morejo polagati kot kavcije; od 1. avgusta t. l. naprej se edino lahko zamenjajo za nove. Ker zapade 1. avgusta t. l. v izplačilo prvi kupon novih obveznic ter se bode vršilo žrebanje novih obveznic že 1. septembra t. l. se pozivljajo vsi lastniki dosedanjih obveznic vojne škode, da jih v lastnem interesu nemudoma zamenjajo za nove, ker sicer se jim ne more izplačati 1. kupon ter se tudi ne morejo udeležiti prvega žrebanja.

V priloženem seznamu z zvezdico označene serije obveznic, so zastarele ter nimajo nobene vrednosti, brez zvezdice navedene serije so amortizirane ter se lahko predložijo v izplačilo, zamenjati za nove se pa ne morejo; vse druge navedene obveznice so zadele dobitke ter se morajo takoj predložiti v izplačilo, ko zastarijo, se lahko zamenjajo za nove, vendar najdalje do 31. julija 1939.

SOKOL

Vse naše članstvo in bližnje čete vabimo, da se udeleži javnega nastopa br. društva Beltinci v nedeljo, dne 24. VI. 1934.

Iz Murske Sobote bo odhod točno ob 13 uri 30 min. izpred Sokolskega doma.

V Beltince gremo s kolesi; vabimo tudi ostalo občinstvo, da se nam pridruži.

Vse br. čete opozarjamo na naše okrožnice, št. 180, 189 in 190.

Zdravo!

S. d. M. Sobota.

Beltinci. Sokolsko društvo Beltinci bo imelo v nedeljo, dne 24. junija svoj društveni nastop s sodelovanjem okoliških društev in čet.

Pričakujemo z gotovostjo, da nas vsi prijatelji Sokolstva na ta dan posetijo in nam s svojo navzočnostjo zagotovijo moralen in gmoten uspeh.

Udeležencem nastopa sporočamo, da bo vozil po potrebi po 22 uri iz Beltinc proti Murski Soboti tovorni avtomobil. — Zdravo!

Rakičan. Javni nastop Sokolske čete v Rakičanu se vrši v nedeljo, dne 8. julija 1934. za parkom.

Sporod: 1.) Ob 15. uri zbirališče vsega članstva, nar. in dece pred br. Čačinovičem. Za tem povorka. 2.) Ob pol 16. uri javni nastop. 3.) Po nastopu prosta zabava pri br. Čačinoviču.

Prosimo vse edinice, da pohitijo na nastop polnoštevilno po možnosti v kroju. Bližnje edinice, ki imajo prapore se naj udeležijo s prapori.

Vabimo vse članstvo, da pohiti na javni nastop br. društva Beltinci, ki bo 24. VI. 1934. Zdravo! Odbor.

Šalovci. Uprava sokolskega društva Šalovci poziva tem potom vse članstvo, katero še ni izpolnilo svoje dolžnosti glasom sklepa odbora seje z dne 7. IV. 1934, da poravnava kuluk za letno telovadišče določenih 5 Din. Tudi se pozivajo nekateri bratje, da poravnajo svojo članarino, ki jo še dolgujejo za leto 1932 in 1933. Bratje zavedajte se svoje dolžnosti. — Zdravo!



Jubilejne prireditve S. K. Mure.

Sportni klub Mura v Murski Soboti proslavi v dneh 27--29. t. m. desetletnico svojega obstoja. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel ban Dravske banovine dr. Drago Marušič.

Mura je sestavila za 28. in 29. junij nadvse zanimiv program. Glavni točki jubilejnih tekmovanj bosta nogometni tekmi med ljubljanskim Hermesom in jubilantom. Hermes je bil vedno med vodečimi slovenskimi moštvami ter je igral tudi letos v slovenskem prvem razredu odlično vlogo, saj je premagal v Mariboru Železničarja, zmagal je proti Celju, z Ilirijo je pa igral 2:2 neodločeno. Hermes je vzgojil nešteto dobrih nogometašev, iz njegovih vrst je izšel med drugimi tudi reprezentančni vratar Mihelčič.

Poleg Hermesa bo igrala tudi ptujška Drava, ki je pred kratkim premagala celo Gradjanskega iz Čakovca.

Pred nogometnimi prireditvami pa bodo lahkoatletske tekme, prvi dan za mladino, drugi dan pa za seniorje.

Jubilejni program je sestavljen sledeče: **dne 27. t. m.** bo ob 21. uri slavnostni občni zbor v stari kavarni pri „Kroni“, po občnem zboru bo slavnostni banket.

Dne 28. t. m. bodo ob 3. uri popoldne mladinska lahkoatletska tekmovanja, ob 1½5. uri bo nogometna tekma rezervnih moštev, ob 6. uri pa bo igral ljubljanski Hermes proti Muri.

Dne 29. t. m. bo ob 12.15 stafetni tek skozi mesto, za prehodni pokal župana g. Hartnerja, ob 3. uri bo seniorski lahkoatletski miting, temu bo sledila nogometna tekma med ptujško Dravo in zelenobelim moštvom Mure, ob 6. uri pa bo revanšna tekma med Hermesom in Muro.

Program je prav posrečeno sestavljen, saj nastopi tekom jubileja 66 nogometašev ter približno prav toliko lahkoatletov. Glede kvalitete prireditvev pa tvori Hermes zadostno garancijo, da bodo na višini ter da bodo nudile gledalcem pravi užitek. Nc.

KMETIJSTVO

Nekaj o naši svinjereji.

Silo za svinje.

(Nadaljevanje.)

5.) Najbolj važno za naše razmere pa je ensiliranje *tlkev*. Tikve, katerih se tu dosti pridela, se ne držijo dolgo, ensilirane skupno z otavičem ali deteljco pa se dolgo držijo in dajo prav dobro hrano za svinje.

Silo se mora napolniti v enem dnevu. Če se mora delo prekiniti, se mora že stlačeno krmo v jami provizorno pokriti in ko se polnjenje nadaljuje, se mora to plast odstraniti, kar delo le komplicira.

Na drobno zrezane za ensiliranje namenjene rastline se mora v silosu pri polnjenju sproti tlačiti. Ko je silo napolnjen, se ga pokrije, da ne bo imel zraka dostopa. Sveža strnišna repa in burgundija se prve dni tako peni, da te pene prederejo pokrov in stečejo iz silosa. S tem pa gre dosti hranilnih snovi v izgubo. Da se to prepreči, se pokrije stlačeno repo z debelo plastjo pleš, ki ta izstopli sok in pene posrkajo. Te pleve se lahko potem pokrmi. Pleve se potem pokrije s par košarami trave ali plevela, to pa z 20–30 cm debelo plastjo ilovice zmešano s sečko ali plevami. Seveda se mora ta plast tudi dobro stlačiti in dnevno, dokler se vseda, politi z vodo, da ne pride na tem pokrovu do razpok.

Kakšna naj bo silo-jama za svinje?

Ta naj ne bo prevelika. Dnevno se lahko polaga svinji 1–5 kg skvašene krme, kakor je pač svinja težka in stara.

Ko se jama odpre, se mora gornja plast dnevno uporabiti, da se ta na zraku ne pokvari. Zato je bolje napraviti globlje jame in ožje, ter več toda manjših.

Tudi pri teh silosih se mora paziti na talno vodo. Graditi se sme le tako globoko, da ne doseže podstavek (fundament) talne vode. V nižini, kjer se višina talne vode jako menja, mora biti talna plošča silo-jame tembolj močnejša, da ne vdere v kakem deževnem letu voda v silo, ki lahko vse pokvari.

Navadni mali silo bi lahko imel 1 m v premeru ter bi bil 1.50 m globok. Delalo bi se ga lahko z spažami (modeli) kakoršne imajo za gradbo studencev. Za nosilno (podlago) ploščo se vzame cement v razmerju

1 : 8, obod pa v razmerju 1 : 5. Priporočljivo bi bilo primešati betonu „cerezit“ ali kako drugo podobno sredstvo, ki preprečuje sprejem vlage. Notranjost se mora zglatiti s cementom v razmerju 1 : 2.

Tudi za te silose daje banska uprava prispevke po 50 Din za kbm.

Tržne cene:

Živina.

Maribor dne 12. junija 1934. Prignanih je bilo 35 konj, 17 bikov, 124 volov, 377 krav in 29 telet. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže Din 3 do 4, pol-debeli voli od Din 2 do 3, plemenski voli Din 2 do 3, biki za klanje Din 3 do 3.50, plemenske krave Din 2 do 2.50, krave za klobasarje Din 1.75 do 2, molzne krave Din 2.25 do 3, breje krave Din 2.50 do 3.25, mlada živina Din 3 do 4, teleta 4.50 do 5. Prodanih je bilo 364 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 1, v Italijo pa 2 živali.

Koprivnica dne 14. junija 1934. Na sejem je bilo prignanih okoli 850 kom. goveje, 320 telet, 600 konjev in 200 svinj. Cene so bile sledeče: voli Din 4 do 4.80, krave Din 1.50 do 3.50, biki Din 4 do 4.50, teleta Din 3.50 do 4.50, konji za klanje Din 1.50 do 3, debele in plemenske svinje Din 5 do 6, plemenske krave Din 1.500 do 2.500, konji Din 3.000 do 4.500, prasci Din 70 do 140 komad.

Bosanska Gradiska. Biki Din 3 do 4, krave za mesarje Din 3 do 3.50, junice za mesare Din 3 do 4, junice plemenske komad Din 800 do 1.000, teleta Din 5 do 5.50, konji lahki par Din 2.000 do 3.000 in svinji Din 6, vse za kg žive teže.

Žitni trg.

Somborska produktna borza z dne 15. junija 1934. Pšenica: bačka okolica Sombor Din 115 do 117.50, gornja Bačka Din 117.50 do 120, sremska Din 112.50 do 115, slavonska Din 115 do 117.50, gornjo-banatska Din 112.50 do 115, bačka in banatska-potiska Din 125 do 127.40. — Oves: bački in sremski Din 97.50 do 102.50. — Koruza: bačka Din 90 do 92, bačka za julij Din 93 do 95, vse naloženo franko vagon ali ladja.

Zahvala

Globoko potrti vsled prerane smrti našega dragega moža in očeta gospoda

HORVATH IVAN,

gostilničarja in posestnika
v Beltincih

se tem potom zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam s tolažbo in pomočjo stali ob strani kakor tudi vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba. Posebna hvala oč. duhovščini, g. Špragerju, šol. upravitelju in pevcem, ki so se tako ganljivo poslovili od pokojnega. Iskrena hvala gasilcem in cehovskima društvoma ter vsem, ki so darovali vence in cvetje.

Žalujoči ostali.

BELTINCI, 18. 6. 1934.

Proda se hiša

z vrtom in drugimi pritliklinami
v Murski Soboti.

Naslov pove Prekmurska tiskarna.